

Î N C H E I E R E

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Pisari Sergiu, reprezentat de avocatul Șova Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Robu Veronica împotriva lui Pisari Sergiu, Primăria s.Tabani, r-nul Briceni, intervenienți accesorii Pisari Rodica, Cerimpei Radu, Jurlova Natalia, OCT Briceni și Consiliul sătesc s.Tabani, r-nul Briceni cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, a extrasului din Registrul bunurilor imobile, declararea nulității Titlului provizoriu a deținătorului de teren, a înscrierii din Registrul Cadastral și anularea înscrierii din Registrul de evidență a gospodăriilor,

împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Pisari Sergiu și menținută hotărârea din 10 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț (sediul Briceni),

c o n s t a t ă :

La 08 octombrie 2012, Robu Veronica a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva lui Pisari Sergiu, Primăria s.Tabani, r-nul Briceni, intervenienți accesorii Pisari Rodica, Cerimpei Radu, Jurlova Natalia, OCT Briceni și Consiliul sătesc s. Tabani, r-nul Briceni cu privire la anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, a extrasului din Registrul bunurilor imobile, declararea nulității Titlului provizoriu a deținătorului de teren, a înscrierii din Registrul Cadastral și anularea înscrierii din Registrul de evidență a gospodăriilor.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, la 23 iulie 2009 Primăria satului Tabani, raionul Briceni a eliberat Extrasul nr.976 din Registrul de evidență a gospodăriilor din care rezultă, că casa de locuit amplasată pe terenul cu contul personal nr.824 este în proprietatea lui Pisari Sergiu.

În baza Titlului din data de 05 august 2009 de autentificare a dreptului deținătorului de teren, înregistrat la data de 07 august 2009 la Oficiul Cadastral Teritorial Briceni, filiala întreprinderii de Stat „Cadastru”, lui Pisari Sergiu Iurie i s-a acordat în proprietate terenul cu suprafața de 0,2255 ha pentru construcții în baza deciziei Primăriei satului Tabani nr.3 din 16 august 1993.

În viziunea reclamantei, extrasul nr.976 din Registrul de evidență a gospodăriilor și Titlul din data de 05 august 2009 de autentificare a dreptului deținătorului de teren înregistrat la 07 august 2009 la Oficiul Cadastral Teritorial Briceni este ilegal și urmează a fi anulat.

În baza titlului de autentificare a dreptului asupra pământului din 20 septembrie 1999, prin Decizia nr.9 din 01 septembrie 1999 a Primăriei comunei Tabani, județul Edineț s-a repartizat Cirimpei Aglaiei în proprietate privată pământ cu o suprafață totală de 0,388 ha.

La 09 iunie 2009, Cirimpei Aglaia a decedat, fapt confirmat prin certificatul de deces nr.2001007213101, iar în urma decesului Cirimpei Aglaiei a fost deschisă succesiunea legală în conformitate cu art.1432 Cod Civil (în vigoare la data relevantă speței).

Reclamanta a mai indicat faptul că, în litigiul în cauză, dreptul de proprietate urma să fie dobândit prin succesiune în urma decesului proprietarului bunului imobil Cirimpei Aglaiei. Pârâtul Pisari Sergiu nu a fost chemat la succesiune și nici nu putea să fie chemat și actele de proprietate eliberate pe numele acestuia sunt ilegale deoarece la 09 iunie 2009 a fost deschisă succesiunea în urma decesului Cirimpei Aglaiei.

La fel reclamanta a explicat că, pârâtul Pisari Sergiu a fost înscris în lista membrilor gospodăriei la 01 iulie 2003 și nu există vreun temei pentru transmiterea acestuia în proprietate a bunului imobil în litigiul.

Termenul de acceptare a succesiunii urma să expire la 09 decembrie 2009, iar la 17 august 2009, reclamanta Robu Veronica (fiica defunctei) prin declarație a acceptat moștenirea deschisă după decesul mamei sale. Ulterior, la 04 decembrie 2009, Cirimpei Radu (feciorul defunctei) prin declarație a renunțat moștenirea rămasă după decesul mamei sale în folosul Pisari Rodicăi.

La 07 decembrie 2009, Pisari Rodica (fiica defunctei) prin declarație a acceptat moștenirea deschisă după decesul mamei sale, însă din motive necunoscute și fără un temei legal la 23 iulie 2009, în cadrul termenului de acceptare a succesiunii, pârâtului Pisari Sergiu i-a fost eliberat de către Primăria satului Tabani, raionul Briceni Extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor și la 05 august 2009 acestuia i-a fost eliberat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Reclamanta a considerat inexplicabil faptul existenței Deciziei nr.3 din 16 august 1993 a Primăriei s. Tabani, raionul Briceni în baza căreia i-a fost repartizat bunul imobil în litigiu, pârâtului Pisari Sergiu (care la acel moment avea numai 8 ani), pe când decizia nr.9 a Primăriei comunei Tabani, județul Edineț prin care i s-a repartizat lotul în litigiu Cirimpei Aglaiei a fost emisă în anul 1999.

Robu Veronica a evidențiat faptul că, potrivit art.1 al Protocolului Adițional nr.1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de principiile generale ale dreptului internațional.

Astfel, reclamanta a susținut că, extrasul nr.976 din 23 iulie 2009 din registrul de Evidență a gospodăriilor a Primăriei s. Tabani, raionul Briceni și Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 23 iulie 2009 de Primăria

s. Tabani, raionul Briceni, au fost emise ilegal, au fost înregistrate și eliberate pârâtului cu încălcări grave a legislației în vigoare și respectiv urmează a fi anulate.

În fața instanței de judecată reclamanta Robu Veronica a solicitat anularea extrasului nr.976 din 23 iulie 2009 din registrul de Evidență a gospodăriilor a Primăriei satului Tabani, raionul Briceni, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 23 iulie 2009 de Primăria s. Tabani, raionul Briceni.

La 28 noiembrie 2016, reclamanta Robu Veronica a înaintat o acțiune suplimentară la cererea de chemare în judecată în care a indicat că, în procesul examinării cauzei s-a depistat că Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 23 iulie 2009 pe numele lui Pisari Serghei de Primăria s.Tabani, r-nul Briceni, a fost perfectat de Î.S. ”Cadastru” OCT filiala Briceni în baza Titlului Provizoriu a deținătorului de teren asupra terenului de construcții de pe lângă casă cu suprafața de 0,2255 ha eliberat pe numele lui Pisari Sergiu la 23 iulie 2009.

În viziunea reclamantei acest Titlu Provizoriu a fost perfectat ilegal și neîntemeiat de Primăria Tabani pe numele lui Pisari Sergiu și urmează a fi declarat nul de instanță deoarece înscrierea nr.926 din Registru cadastral a deținătorilor de teren a primăriei Tabani după Pisari Sergiu este făcută abuziv de funcționarii Primăriei Tabani - primarul Gaina Gheorghe, inginerul cadastral Chisari Maria cu încălcarea legislației și secretara primarului Cenușă Silvia, care în complicitate cu Pisari Sergiu și Pisari Rodica au făcut înscrierea, fără a avea o decizie a Primăriei, în special fără a verifica existența Deciziei nr.3 din 16 august 1993 și prezența lui Pisari Sergiu în lista anexată la Decizie și fără a verifica proiectul de organizare a teritoriului sau planul cadastral al terenului, aprobate de autoritățile administrației publice locale.

Reclamanta a menționat că, aceste persoane cu funcție de răspundere au încălcat prevederile din Hotărârea nr.24 din data de 11 ianuarie 1995 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la conținutul documentației cadastrului funciar general și Regulamentul. Primăria satului (comunei), orașului (municipiului) înregistrează deținătorii de terenuri în baza documentelor ce confirmă drepturile asupra lor. Astfel, Pisari Sergiu nu avea o Decizie a Primăriei unde să fi fost indicat dreptul lui la acest teren de pământ.

La perfectarea titlului, primarul nu a verificat conținutul Deciziei nr.3 din data de 16 august 1993 și nici inginerul cadastral nu a verificat această decizie. Este evident că în lipsa temeiului de eliberare acest titlu provizoriu este nevalabil. La fel, titlu provizoriu este semnat de o persoană neîmputernicită legal - numai de secretara Primarului, Cenușă Silvia, fără a fi semnătura primarului, a secretarului și a inginerului cadastral.

Reclamanta a concluzionat că, numai Cirimpei Aglaia era unica deținătoare de drept a lotului de teren de pe lângă casă și numai ea era unicul proprietar a acestuia chiar dacă nu a fost înregistrat la OCT, deoarece în Legea cadastrului bunurilor imobile în art.59 se menționează că drepturile asupra bunurilor imobile apărute anterior intrării în vigoare a prezentei legi și neînscrise în registrul bunurilor imobile se consideră valabile.

La fel, după cum a susținut reclamanta, este nevalabilă înscrierea în registru de evidență a gospodăriilor nr. 10 pag. 21 contul personal 824 după Pisari Sergiu deoarece este făcută fără un temei legal, nu este cerere depusă de Pisari Sergiu sau

de Cirimpei Aglaia așa cum prevede legislația.

În fine, Robu Veronica a solicitat să fie declarat nul Titlul provizoriu a deținătorului de teren cu suprafața de 0,2255 ha eliberat pe numele lui Pisari Sergiu la 23 iulie 2009; să fie declarată nulitatea înscrierii nr.926 din registru cadastral a deținătorilor de teren după Pisari Sergiu; să fie anulată înscrierea în registru de evidență, a gospodăriilor nr.10 pag.21 contul personal 824 după Pisari Sergiu.

Prin hotărârea din 10 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Robu Veronica.

A fost declarat nul Titlul Provizoriu a deținătorului de teren cu suprafața de 0,2255 ha eliberat pe numele lui Pisari Sergiu la data de 23 iulie 2009.

A fost anulată înscrierea nr.926 din Registrul Cadastral al deținătorilor de teren după Pisari Sergiu.

A fost anulat Titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la 05 august 2009 de Primăria s. Tabani, raionul Briceni, pe numele lui Pisari Sergiu.

A fost anulat extrasul nr.976 din 23 iulie 2009 din Registrul de evidență a gospodăriilor Primăriei s. Tabani, raionul Briceni pe numele lui Pisari Sergiu.

Capătul de cerere privind anularea înscrierii în Registrul de evidență a gospodăriilor nr.10 pag.21 contul personal 824 a lui Pisari Sergiu, a fost respins ca fiind neîntemeiat.

Prin decizia din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Pisari Sergiu și menținută hotărârea din 10 decembrie 2018 a Judecătoriei Edineț (sediul Briceni).

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au reținut în partea respingerii unui capăt de cerere că, solicitarea reclamantei privind anularea înscrierii în Registrul de evidență a gospodăriilor nr.10 pag.21 contul personal 824 pe numele lui Pisari Sergiu, este neîntemeiată, or, registrele de evidență a gospodăriilor populației în autoritățile administrației publice locale sunt documente de evidență primară unitară, în care se înscriu date pentru fiecare gospodărie a populației, ba mai mult că, înscrierea a fost făcută la cererea verbală a proprietarei Cirimpei Aglaia.

Cu referire la solicitările admise, instanțele au relevat în conținutul hotărârilor sale că, urmează a fi declarată nulitatea Titlului Provizoriu a deținătorului de teren cu suprafața de 0,2255 ha eliberat pe numele lui Pisari Sergiu la data de 23 iulie 2009, cât și a Titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberat la data de 05 august 2009 pe numele lui Pisari Sergiu și înscrierea nr.926 din Registrul Cadastral al deținătorilor de teren după Pisari Sergiu, or înregistrarea sectoarelor de teren a avut loc contrar prevederilor legii, iar completarea Registrului cadastral al deținătorilor de teren s-a efectuat fără documentele care confirmă dreptul asupra terenurilor respective. Mai mult, titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren din 05 august 2009 a fost eliberat în baza unei decizii care nici în instanța de apel nu a fost prezentată, la fel cum și nu a fost prezentată lista persoanelor cărora urma să li se atribuie terenurile de pământ din localitate.

Totodată a fost constatat că, Pisari Sergiu a fost înscris în lista membrilor gospodăriei la 01 iulie 2003, ceea ce nu este temei pentru transmiterea acestuia în proprietatea bunurilor imobile, or extrasul din Registrul de evidență a gospodăriilor

eliberat pe numele lui Pisari Sergiu la 23 iulie 2009 a fost întocmit de inginerul cadastral al Primăriei Tabani, raionul Briceni și semnat de către Cenușa Silvia, care la acel moment activa în calitate de percepător fiscal, și nu avea careva împuterniciri la semnătură din partea primarului.

La 10 decembrie 2019 (prin oficiul poștal), Pisari Sergiu, reprezentat de avocatul Șova Victor, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Pisari Sergiu, reprezentat de avocatul Șova Victor, neîntemeiat și care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Pisari Sergiu, reprezentat de avocatul Șova Victor nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Pisari Sergiu, reprezentat de avocatul Șova Victor.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Pisari Sergiu, reprezentat de avocatul Șova Victor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru